

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันคนไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤตค่านิยม จริยธรรม และพฤติกรรม ซึ่งเชื่อมโยงไปถึงการดำเนินชีวิต ความประพฤติ ความคิด ทศนคติและคุณธรรมของคนในสังคม เป็นผลกระทบจากการเลื่อนไหลของวัฒนธรรมต่างชาติที่เข้าสู่ประเทศไทยผ่านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศสื่อสร้างสรรค์ยังมีน้อย สื่อที่เป็นภัยและผิดกฎหมายมีการเผยแพร่มากขึ้น ขณะที่คนไทยโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนยังไม่สามารถ คัดกรอง และเลือกรับวัฒนธรรมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมประกอบกับสถาบันทางสังคม อาทิ สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาล้วนมีบทบาทน้อยลงในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และพัฒนาศักยภาพคนไทยโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนอาจมีสาเหตุมาจากการที่เด็กและเยาวชนไทยรวมทั้งพ่อแม่และผู้ปกครองไม่ค่อยจะมีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมในเทศกาลงานบุญต่าง ๆ ที่จัดขึ้นที่วัดในพระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาประจำชาติซึ่งเป็นงานประเพณีอันดีงามของคนไทย ทำให้พวกเขาเหล่านั้นไม่มีโอกาสได้พบเห็นการแต่งกายอย่างงดงามตามประเพณีของชาวไทยในโอกาสเข้าร่วมเทศกาลงานบุญดังกล่าวรวมทั้งจะมองไม่เห็นความสำคัญของเทศกาลงานบุญและวัฒนธรรมการแต่งกายในเทศกาลงานบุญของคนไทย การเผยแพร่องค์ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับเทศกาลงานบุญและการแต่งกายในเทศกาลงานบุญของชาวไทยและชาวเกาะบาหลี่ซึ่งเป็นเกาะ ๆ หนึ่งในประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นประเทศหนึ่งในกลุ่มอยู่ในกลุ่มประเทศอาเซียน (ASEAN) เช่นเดียวกับประเทศไทย และมีความศรัทธายึดมั่นในสถาบันศาสนาเช่นเดียวกับคนไทย จะเป็นประโยชน์ยิ่งต่อทัศนคติและการรับรู้ทางวัฒนธรรมของคนไทยโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้จัดทำโครงการวิจัยเรื่อง “ศึกษาเปรียบเทียบการแต่งกายในเทศกาลงานบุญของชาวไทยและชาวบาหลี่” นี้ขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษา ประเพณีเทศกาลงานบุญของชาวไทยและชาวบาหลี่

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบการแต่งกายในเทศกาลงานบุญของชาวไทยและชาวบาหลี่ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

เป็นการศึกษาเทศกาลงานบุญที่ชาวไทยจัดขึ้นที่วัดพุทธทั่วประเทศและเทศกาลงานบุญที่ชาวบาหลี่จัดขึ้นที่วัดฮินดูบนเกาะบาหลี่และศึกษาเปรียบเทียบการแต่งกายในเทศกาลงานบุญของชาวไทยและชาวบาหลี่จากหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่เก็บรักษาไว้ในหอสมุดแห่งชาติและสารนิเทศอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Media)

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ”ศึกษาเปรียบเทียบการแต่งกายในเทศกาลงานบุญของชาวไทยและชาวบาหลี่ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จำแนกวิธีการศึกษาวิจัยได้ดังนี้

1.4.1 การรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่เก็บรักษาไว้ในหอสมุดแห่งชาติและสารนิเทศอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเอง

1.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิจัยที่ใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลและศึกษาข้อมูลด้วยตนเอง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ในลักษณะการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยอาศัยข้อมูลเชิงคุณลักษณะไม่สามารถแปลงเป็นตัวเลขได้ ต้องใช้หลักตรรกศาสตร์มาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งใช้ข้อมูลตามสภาพที่เป็นจริงโดยไม่มีการควบคุมตัวแปรในลักษณะการวิจัยเชิงธรรมชาติ

1.4.3 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Study) มาช่วยในการนำเสนอรายละเอียดทั้งด้านภาษาและภาพเกี่ยวกับเทศกาลงานบุญและวัฒนธรรมการแต่งกายในเทศกาลงานบุญของชาวไทยและชาวบาหลี่

1.5 คำนิยามศัพท์

การแต่งกายในเทศกาลงานบุญ (Temple festival dress) หมายถึง การจัดแต่งร่างกายด้วยเสื้อผ้าและเครื่องประกอบการแต่งกายอื่น ๆ เช่น เครื่องประดับศีรษะ สร้อยคอ ตุ้มหู กำไลข้อมือ แหวน เข็มขัดรองเท้าว กระจเป่า ร่ม ฯลฯ เพื่อเข้าร่วมในเทศกาลสำคัญทางศาสนาที่ประชาชนจัดให้มีการทำบุญขึ้นในวัดอันเป็นที่เคารพนับถือกันในห้องถิ่นของตนซึ่งคนส่วนใหญ่ในท้องถิ่นเห็นพ้องต้องกันว่าเป็นการแต่งกายที่มีความสวยงามและเหมาะสมกับกาลเทศะ จึงนิยมแต่งกันสืบมาจนเป็นแบบแผน ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณี

ชาวไทย (Thai) หมายถึง คนไทยที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธที่เป็นศาสนาประจำชาติไทย

ชาวบาหลี่ (Balinese) หมายถึง คนพื้นเมืองที่ตั้งถิ่นฐานอยู่บนเกาะบาหลี่ของประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งส่วนใหญ่นับถือศาสนาฮินดู

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับเทศกาลงานบุญและวัฒนธรรมการแต่งกายในเทศกาลงานบุญของชาวไทยและชาวบาหลี่ที่เป็นประโยชน์ยิ่งต่อทัศนคติและการรับรู้ทางวัฒนธรรมของคนไทยโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน

1.6.2 เด็กและเยาวชนไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของเทศกาลงานบุญและการแต่งกายในเทศกาลงานบุญของชาวไทยและชาวบาหลี่ อันเป็นสิ่งที่ดีแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมอันดีงามซึ่งควรอนุรักษ์ไว้ด้วยความรู้สึกหวงแหนให้เป็นสมบัติของชนในชาติสืบไป